

Briuselis, 2018 m. sausio 5 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2017/0242 (COD)

12753/1/17
REV 1

ECOFIN 771
RELEX 812
COEST 254
NIS 19
CODEC 1493

PASIŪLYMAS

Komisijos dok. Nr.: COM(2017) 559 final/2

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMO
toliau teikti makrofinansinę paramą Gruzijai

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2017) 559 final/2.

Pridedama: COM(2017) 559 final/2

Briuselis, 4.1.2018
COM(2017) 559 final/2

2017/242 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2017) 559 final of 29.09.2017.

Concerns all language versions.

Addition of three words in Article 4(1) on page 12 and deletion of one word and correction of another word in Article 4(3) on page 12.

The text shall read as follows:

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

toliau teikti makrofinansinę paramą Gruzijai

{SWD(2017) 321}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

2016 m. Gruzijos išorės aplinka tebebuvo prasta, dėl to, sumažėjus eksportui ir emigrantų perlaidoms, BVP augo palyginti silpnai – 2,7 % (palyginti su 2,9 % 2015 m. ir 4,6 % 2014 m.). Numatoma, kad 2017 m. didėjant vartojimui ir investicijoms BVP augimas palaipsniui padidės iki 3,5 %. Ekonomikos augimas regione ir pasaulyje 2017 m. taip pat turėtų paspartėti, tačiau tai priklausys nuo neigiamos geopolitinio nestabilumo, protekcionizmo ir finansų rinkų nestabilumo rizikos.

Gruzijos biudžeto deficitas išlieka didelis (4,1 % BVP tiek 2016 m., tiek, kaip numato Tarptautinis valiutos fondas (TVF), 2017 m.). Valstybės skolos ir BVP santykis išaugo nuo 35,6 % 2014 m. iki 44,6 % 2016 m., daugiausia dėl to, kad apie 80 % valstybės skolos yra išreikšta užsienio valiuta, o nacionalinė valiuta (Gruzijos laris, GEL) per tą laikotarpį gerokai nuvertėjo. Be to, dėl labai didelio einamosios sąskaitos deficito (12,4 % BVP 2016 m.) ir didelės išorės skolos (111,8 % BVP 2016 m.) Gruzijos mokėjimų balanso būklė išlieka pažeidžiama. Gruzijos užsienio valiutos atsargos absoliučiąja verte nuo 2011 m. iš esmės buvo stabilios ir 2016 m. pabaigoje sudarė 2,8 mlrd. USD, tačiau pagal sudėtinius TVF parametrus atsargų poreikiai didėjo. Todėl šiuo metu atsargos nesiekia lygio, kuris TVF skaičiavimais būtų pakankamas. Gruzija taip pat toliau prisitaiko prie išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės (IVLPE) su ES reikalavimų, kurie reiškia ne tik galimybes, bet ir prisitaikymo sąnaudas.

Todėl 2017 m. balandžio 12 d. Gruzija ir TVF susitarė dėl trejų metų (2017–2020 m.) išplėstinio susitarimo pagal išplėstinę fondo priemonę (IFP). IFP sudaro 100 % Gruzijos kvotos fonde (210,4 mln. SST arba maždaug 285 ml. USD). IFP programos tikslas yra remti ekonominių reformų programą, kuri padės Gruzijai sumažinti ekonominius sunkumus, ir skatinti spartesnę ir įtraukesnę ekonomikos augimą.

2017 m. birželio 16 d. Gruzijos vyriausybė taip pat paprašė ES makrofinansinės paramos (MFP). Atsižvelgdama į šį prašymą ir į šalies ekonominę situaciją, remdamasi SESV 212 straipsnio 2 dalimi Europos Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą dėl MFP Gruzijai. Pasiūlymo suma – iki 45 mln. EUR, iš šios sumos 35 mln. EUR būtų teikiama paskolų, o 10 mln. EUR – dotacijų pavidalu.

Siūloma naujoji MFP operacija yra trečioji po Gruzijos karinio konflikto su Rusija 2008 m. rugpjūčio mėn. 2008 m. spalio mėn. tarptautinėje paramos teikėjų konferencijoje Briuselyje ES prisiėmė įsipareigojimus dėl dviejų MFP operacijų, kurių kiekvienos vertė – 46 mln. EUR. Pirmoji iš šių operacijų (visa 46 mln. EUR suma suteikta dotacijų pavidalu) buvo įvykdyta 2009–2010 m., o antroji (taip pat 46 mln. EUR, pusė sumos dotacijų, kita pusė – paskolų pavidalu) – 2015–2017 m. Paskutinė 2015–2017 m. MFP operacijos mokėjimo dalis išmokėta 2017 m. gegužės mėn.

Siūloma nauja MFP padėtų Gruzijai patenkinti dalį išorės finansavimo poreikių, kurie 2017–2020 m. turėtų siekti apie 752 mln. USD (671 mln. EUR)¹. Dėl šios operacijos sumažės

¹ Visos sumos šiame dokumente konvertuojamos taikant 1,12 EUR ir USD keitimo kursą.

trumpalaikis šalies mokėjimų balansas ir fiskaliniai sunkumai. Jos planavimas ir įgyvendinimas bus derinamas su koregavimo ir reformų programomis, dėl kurių Gruzija susitarė su TVF ir Pasaulio banku, taip pat su reformomis, dėl kurių jau susitarta rengiant ES paramos biudžetui operacijas ir IVLPE.

Kaip išsamiau aptarta prie šio pasiūlymo pridedamame Komisijos tarnybų darbiniame dokumente, remdamasi, be kita ko, Europos išorės veikslių tarnybos (EIVT) atliktu politinės padėties vertinimu, Komisija mano, kad išankstinės politinės ir ekonominės sąlygos vykdyti siūlomą MFP operaciją yra tenkinamos.

- **Bendrosios aplinkybės**

Gruzijos makroekonominė perspektyva tebėra prasta. Vykdomas fiskalinis konsolidavimas gali susilpninti vidaus paklausą ir sulėtinti ekonomikos augimą Gruzijoje. Be to, Gruzijos ekonomika patiria platesnio pobūdžio riziką dėl neaiškių regioninių ir pasaulinių ekonomikos perspektyvų, išorės disbalanso (visų pirma, didelio ir tebedidėjančio einamosios sąskaitos deficito ir didelės išorės skolos), taip pat tarptautinių atsargų, kurios yra nepakankamo lygio.

Sulėtėjęs ekonomikos augimas regione ir tai, kad nuo 2014 m. pabaigos pagrindinių prekybos partnerių valiutos labai nuvertėjo, turėjo neigiamo poveikio Gruzijos eksportui ir emigrantų perlaidoms. Tai prisidėjo prie ekonomikos augimo sulėtėjimo nuo 2,9 % 2015 m. ir 4,6 % 2014 m. iki 2,7 % 2016 m. Gruzijos *BVP augimas* 2016 m. buvo daugiausia pagrįstas investicijomis, o privatus vartojimas išliko vangus ir atspindėjo disponuojamųjų pajamų sumažėjimą išaugus namų ūkių JAV doleriais išduotų paskolų gražinimo įsipareigojimų vertei vietine valiuta staiga nuvertėjus lariiui. Numatoma, kad didėjant vartojimui ir investicijoms BVP augimas 2017 m. laipsniškai padidės iki 3,5 %, o 2020 m. (baigiantis neseniai sudarytam susitarimui su TVF) – iki 5,0 %.

USD/GEL *keitimo kursas* (laikotarpio vidurkis) nuo 1,77 2014 m. išaugo iki 2,27 2016 m. – tai reiškia, kad Gruzijos lario vertė sumažėjo maždaug 22 %. Šio kintamumo poveikį dar labiau sustiprino tai, kad Gruzijos ekonomikoje vis dar labai plačiai naudojamas doleris ir 70 % indėlių bei 65 % paskolų 2016 m. buvo išreikšti JAV doleriais.

Nors *nedarbo* lygis Gruzijoje (11,8 % 2016 m. pabaigoje) nuo 2009 m. (16,9 %) linkęs mažėti, jis išlieka rimta problema. Naujuose augimo sektoriuose, ypač turizmo ir kitų paslaugų, buvo sukurta įdarbinimo galimybių, tačiau aukštas nedarbo lygis išlieka dėl problemų, susijusių su įgūdžių ir paklausos neatitiktimi ir dideliais regioniniais skirtumais. Gruzijai taip pat trūksta nedarbo išmokų sistemos.

Kalbant apie išorės sektorių, Gruzijos *einamosios sąskaitos deficitas* 2016 m. toliau didėjo iki 12,4 % BVP (nuo 12,0 % BVP 2015 m. ir 10,6 % 2014 m.) ir, kaip pastebėta, išlieka viena svarbiausių pažeidžiamumo priežasčių. Nepaisant sulėtėjusio ekonomikos augimo, 2014–2016 m. einamosios sąskaitos deficitas padidėjo, nes silpnas eksportas daugiau nei kompensavo silpną vidaus paklausą importui, todėl susidarė didesnis prekybos prekėmis deficitas. Pagal TVF programos projekcijas einamosios sąskaitos deficitas turėtų dar labiau išaugti – iki 12,9 % 2017 m., o tada šiek tiek mažėti – iki 11 % 2020 m. Labai didelį einamosios sąskaitos deficitą daugiausia lėmė prekybos prekėmis deficitas, kurį tik iš dalies kompensavo prekybos paslaugomis perviršis ir įplaukos bei pervedimai iš užsienio, įskaitant emigrantų perlaidas.

Nors einamosios sąskaitos deficitą daugiausia padengė *tiesioginių užsienio investicijų* srautai į šalį, tikimasi, kad pastarosios šiek tiek mažės – nuo 11 % BVP 2016 m. iki 10,3 % BVP

2017 m. – ir iki 2020 m. išliks panašaus lygio. Be to, skolą sukuriantys finansų srautai į šalį taip pat prisidėjo prie einamosios sąskaitos deficito didinimo. Taigi Gruzijos *išorės skola*, kuri 2008–2014 m. svyravo ties maždaug 80 % BVP, vėlesniais metais gerokai išaugo ir 2016 m. pabaigoje sudarė 111,8 % BVP. Prognozuojama, kad išorės skola toliau didės ir 2020 m. sieks 120,2 %. Kadangi didžioji užsienio skolos dalis išreikšta JAV doleriais, svarbų vaidmenį turės lario nuvertėjimas.

Gruzijos nacionalinis bankas (NBG) apskritai susilaikė nuo didelės intervencijos į užsienio valiutų rinką ir leido lario vertei mažėti. Dėl to *bendrosios tarptautinės atsargos* išliko stabilios ir 2017 m. vasario mėn. pabaigoje sudarė 2,7 mlrd. USD (maždaug 3 mėnesių kitų metų importas). Pagal neseniai suderintą TVF programą atsargas siekiama padidinti 54 %, nuo 2,8 mlrd. USD 2016 m. pabaigoje iki 4,2 mlrd. USD 2020 m. (maždaug 4 mėnesių importo apimtys).

Vidutinė laikotarpio *infliacija* (vartotojų kainų indeksas, VKI) 2016 m. sumažėjo iki 2,1 %, palyginti su 4,0 % 2015 m. Prognozuojama, kad VKI 2017 m. padidės iki 5,7 %, kartu su 2017m. sausio mėn. įsigaliojusi akcizo padidėjimu, tačiau 2018 m. turėtų sumažėti iki 3,0 % ir 2019 bei 2020 m. išlikti panašaus lygio.

Po ilgo 2009 m. prasidėjusio fiskalinio konsolidavimo laikotarpio valdžios sektoriaus *fiskalinis deficitas* 2015 m. pradėjo didėti (3,8 % BVP), iš dalies dėl socialinių išlaidų padidėjimo, kuriuo siekiama spręsti didelio skurdo ir nelygybės problemą šalyje, taip pat dėl neigiamo ekonomikos nuosmukio poveikio mokesstinėms pajamoms. Biudžeto būklė dar labiau pablogėjo 2016 m. ir, TVF vertinimu, valdžios sektoriaus deficitas sudarė 4,1 % BVP; tai lėmė tiek mažesnės, nei tikėtasi, įplaukos, tiek dėl prieš spalio mėnesio parlamento rinkimus išaugusios išlaidos (daugiausia gynybos, viešojo transporto, infrastruktūros ir sveikatos priežiūros srityse). Dabar prognozuojama, kad 2017 m. fiskalinis deficitas išliks to paties lygio (4,1 %), o vėliau palaipsniui mažės ir 2020 m. pasieks 3,1 % (prieš susitariant dėl naujosios TVF programos buvo prognozuojama, kad jis toliau didės ir šiais metais pasieks maždaug 6 % BVP). *Valdžios sektoriaus skola* 2016 m. taip pat išaugo iki maždaug 44,6 % BVP (nuo 35,6 % 2014 m.) ir numatoma, kad ji toliau didės ir, prieš pradėdama laipsniškai mažėti, 2019 m. pasieks aukščiausią lygį (47 %).

Gruzijos valdžios institucijų fiskalinė strategija grindžiama tolesniu konsolidavimu. Visų pirma Gruzijos valdžios institucijos planuoja sumažinti einamąsias išlaidas (sumažinti darbo užmokesčio išlaidas ir administracines išlaidas, veiksmingiau naudoti sveikatos priežiūros išlaidas ir įdiegti naujas vietos valdžios išlaidų kontrolės priemones) ir kartu didinti kapitalo išlaidas, daugiausia infrastruktūrai, taip pat įgyvendinti antrąją (finansuojamos) pensijų sistemos pakopą. Kalbant apie pajamas, Gruzijos valdžios institucijos padidino mokesčius (visų pirma, akcizo mokesčių tabako produktams, transporto priemonėms ir degalams), kad kompensuotų pajamas, negautas dėl 2017 m. sausio mėn. įsigaliojusios įmonių pelno mokesčio reformos, ir yra pasirengusios prireikus imtis papildomų priemonių.

Fiskalinį konsolidavimą papildė struktūrinių reformų darbotvarkė, kurioje daugiausia dėmesio skiriama verslo aplinkos gerinimui, švietimui ir viešajam administravimui, taip pat investavimui į infrastruktūrą. Papildomos priemonės apima fiskalines reformas (visų pirma, su viešojo ir privačiojo sektorių partneryste ir su valstybės įmonėmis susijusios rizikos valdymo gerinimą), finansų sektoriaus stiprinimą (pavyzdžiui, indėlių garantijų sistemos įvedimą ir bankų reglamentavimo, priežiūros ir pertvarkymo sistemų gerinimą), taip pat šiuo metu vykdomą prisitaikymą prie IVLPE reikalavimų.

Remiantis 2017 m. kovo mėn. TVF prognozėmis, 2017–2020 m. išorės finansavimo poreikiai bus dideli, o bendras išorės finansavimo trūkumas sieks apie 752 mln. USD (2017 m. – 256 mln. USD, 2018 m. – 222 mln. USD, 2019 m. – 183 mln. USD ir 2020 m. – 91 mln. USD). Tokį finansavimo trūkumą galima iš esmės paaiškinti trimis veiksniais: gana dideliu einamosios sąskaitos deficitu, poreikiu didinti užsienio valiutos atsargas ir numatomais dideliais skolos grąžinimo reikalavimais.

Siūloma 45 mln. EUR (maždaug 50 mln. USD) vertės MFP operacija, kartu su 23 mln. EUR (maždaug 26 mln. USD) suma, išmokėta pagal ankstesnę MFP operaciją 2017 m. gegužės mėn., padengtų 10 % viso apskaičiuoto finansavimo trūkumo ir 33 % likusio finansavimo trūkumo (išskaičius grynąjį TVF finansavimą ir numatomą Pasaulio banko paskolų, skirtų reformoms įgyvendinti, išmokėjimą).

Kiti svarbūs įnašai likusiam finansavimo trūkumui padengti apima biudžetinės paramos dotacijas iš Prancūzijos vystymosi agentūros (AFD) (62 mln. USD 2017 m.) ir Azijos plėtros banko (tikimasi, kad 2018–2019 m. jų suma sieks 100 mln. USD).

- **Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos**

2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Sprendimą Nr. 778/2013/ES, kuriuo Gruzijai suteikta ankstesnė 46 mln. EUR vertės makrofinansinė pagalba (pusė dotacijų ir pusė paskolų pavidalu)². Parama buvo visiškai įgyvendinta 2015–2017 m., o paskutinė dalis buvo išmokėta 2017 m. gegužės mėn.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Ilgainiui ES ir Gruzija užmezgė glaudžius politinius ir ekonominius santykius ir sudarė asociacijos susitarimą, kuris apima IVLPE, pasirašytą 2014 m. ir įsigaliojusį 2016 m. liepos mėn. Šis asociacijos susitarimas, kuriuo pakeistas ankstesnis partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas, sudarys sąlygas Gruzijos politinei asociacijai ir ekonominei integracijai į ES. ES bendroje paramos programoje (BPP) nustatyti prioritetiniai bendradarbiavimo su Gruzija sektoriai, finansuojami pagal Europos kaimynystės priemonę (EKP). 2017–2020 m. BPP šiuo metu baigiama rengti.

Ekonominiai Gruzijos ryšiai su ES jau yra gerai išplėtoti. 2016 m. ES buvo pagrindinė Gruzijos prekybos partnerė, kuriai teko 32,6 % prekybos dalis – gerokai daugiau nei kitoms pagrindinėms prekybos partnerėms (Turkijai ir Rusijai atitinkamai teko 17,2 % ir 8,1 %). ES taip pat yra pagrindinė Gruzijos investicijų partnerė ir paramos teikėja.

Šalys, kurioms taikoma EKP, gali prašyti makrofinansinės paramos. ES MFP papildys pagal EKP ir kitas ES programas teikiamas dotacijas ir visų pirma padės tenkinti sąlygas, numatytas pagal ES įgyvendinamas biudžeto paramos programas. ES MFP parama padės Gruzijos valdžios institucijoms priimti tinkamą makroekonominės politikos ir struktūrinių reformų sistemą ir kartu padidins visų ES finansinių intervencijų, be kita ko, vykdomų taikant kitas finansines priemones, pridėtinę vertę ir veiksmingumą.

Gruzija įtvirtino demokratiją ir teisinę valstybę, taip pat dar labiau sustiprino žmogaus teisių laikymąsi. Paskutiniai parlamento rinkimai 2016 m. spalio mėn. buvo konkurencingi ir gerai

² 2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 778/2013/ES, kuriuo Gruzijai suteikiama papildoma makrofinansinė pagalba (OL L 218, 2013 8 14, p. 15).

organizuoti. Kalbant apie teismines institucijas, Gruzijos reformos paskatino teismų nepriklausomumą, profesionalumą ir atskaitomybę.

Atsižvelgiant į visa tai, galima laikyti, kad politinės sąlygos suteikti Gruzijai MFP, įskaitant politinio ir ekonominio glaudumo su ES aspektą, yra tenkinamos. Prie Komisijos tarnybų darbinio dokumento, kuris pridedamas prie šio pasiūlymo, pridėtas išsamus EIVT atliktas vertinimas, kaip laikomasi politinių makrofinansinės paramos teikimo kriterijų.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Siūlomų veiksmų santrauka

Aptariamos makrofinansinės paramos operacijos suma būtų ne didesnė kaip 45 mln. EUR. Komisija siūlo iki 35 mln. EUR paramos teikti vidutinės trukmės paskolų, o iki 10 mln. EUR – dotacijų pavidalu. Atsižvelgdama į siūlomą operacijos mastą Komisija ketina paramą teikti dviem dalimis³. Preliminariai, pirmą dalį sudarytų 15 mln. EUR paskola ir 5 mln. EUR dotacija, o antrą dalį – 20 mln. EUR paskola ir 5 mln. EUR dotacija.

Paramą administruos Komisija. Bus taikomos konkrečios Finansinį reglamentą atitinkančios sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevencijos nuostatos.

Išmokos pagal siūlomą MFP operaciją priklausys nuo sėkmingų peržiūrų pagal TV programą ir nuo to, kaip veiksmingai Gruzija pasinaudos TVF lėšomis. Be to, Komisija – ES vardu – ir Gruzijos valdžios institucijos turėtų susitarti dėl konkrečių struktūrinių reformų priemonių, kurios bus apibrėžtos susitarimo memorandume, rinkinio. Šios reformų priemonės paremtų valdžios institucijų reformų darbotvarkę ir papildytų su TVF, Pasaulio banku ir kitais paramos teikėjais suderintas programas, taip pat politikos programas, susijusias ES biudžeto paramos operacijomis. Jos atitiktų pagrindinius ekonominių reformų prioritetus, dėl kurių ES ir Gruzija susitarė rengdamos asociacijos susitarimą, įskaitant IVLPE ir asociacijos darbotvarkę.

Sprendimas išmokėti apie 22 % siūlomos paramos dotacijų pavidalu (10 mln. EUR iš bendros 45 mln. EUR sumos), o likusią dalį – paskolų pavidalu, yra grindžiamas Gruzijos ekonominio ir socialinio išsivystymo lygiu (vertinant pagal vienam gyventojui tenkančias pajamas – Pasaulio bankas priskiria Gruziją prie mažesnes nei vidutinės pajamas gaunančių šalių, ir pagal skurdo paplitimą), taip pat palyginti dideliu jos įsiskolinimu. Nors Gruzija nebeatitinka reikalavimų nei TVF, nei Pasaulio Banko lengvatiniam finansavimui gauti, šis reikalavimų lengvatiniam finansavimui gauti neatitikimas nustatytas palyginti neseniai. Nepaisant to, dėl minėto neatitikimo prioritetą teikiamas paskolai.

• Teisinis pagrindas

Teisinis šio pasiūlymo pagrindas yra SESV 212 straipsnio 2 dalis.

³ Priklausomai nuo teisėkūros proceso, o vėliau nuo MFP operacijos įgyvendinimo tempo, siūloma parama gali būti išmokėta 2018 m. arba dalimis 2018 ir 2019 m.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Subsidiarumo principo laikomasi, nes Gruzijos makroekonominio stabilumo atkūrimo trumpuoju laikotarpiu tikslų valstybės narės negali tinkamai pasiekti pačios ir jų geriau siekti Europos Sąjungos lygmeniu. Pagrindinės to priežastys – nacionalinio lygmens biudžeto apribojimai ir poreikis užtikrinti patikimą paramos teikėjų veiksmų koordinavimą, kad būtų užtikrintas didžiausias paramos mastas ir veiksmingumas.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą: juo apsiribojama tik tuo, ko minimaliai reikia makroekonomikos stabilumo atkūrimo artimiausiu metu tikslams pasiekti, ir neviršijama to, kas būtina tiems tikslams įgyvendinti.

Kaip nustatė Komisija, remdamasi TVF įverčiais vykdant išplėstinės fondo priemonės programą, siūlomos naujosios MFP suma, kartu su paskutine išmoka pagal ankstesnę MFP operaciją 2017 m. gegužės mėn., atitinka 10 % bendro apskaičiuoto finansavimo trūkumo 2017–2020 m. laikotarpiu ir 33 % likusio finansavimo trūkumo (t. y. neskaitant TVF grynųjų įmokų ir numatomų išmokėti Pasaulio banko paskolų, skirtų reformoms įgyvendinti). Tai suderinama su įprasta naštos dėl makrofinansinės paramos operacijų dalijimosi praktika, atsižvelgiant į paramą, kurią Gruzijai įsipareigojo teikti kiti dvišaliai ir daugiašaliai paramos teikėjai.

- **Priemonės pasirinkimas**

Projektų finansavimas arba techninė pagalba nebūtų tinkamos arba pakankamos priemonės šiems makroekonominiais tikslams įgyvendinti. Palyginti su kitomis ES priemonėmis, svarbiausias MFP privalumas yra tas, kad ją teikiant sumažėtų išorės finansinių suvaržymų ir būtų padedama kurti stabilią makroekonominę sistemą, kartu skatinant tvarią mokėjimų balanso ir biudžeto būklę ir tinkamą struktūrinių reformų pagrindą. Kadangi teikiant makrofinansinę paramą padedama kurti tinkamą bendrą politikos sistemą, ši parama gali padidinti pagal kitas siauresnės aprėpties ES finansines priemones Gruzijoje finansuojamų veiksmų veiksmingumą.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

MFP teikiama kaip tarptautinės paramos Gruzijos ekonomikai stabilizuoti dalis. Rengdamos šį pasiūlymą dėl MFP, Komisijos tarnybos konsultavosi su Tarptautiniu valiutos fondu ir Pasaulio banku, kurie jau įgyvendina plataus masto finansavimo programas ir rengia naujas. Komisija taip pat nuolat palaikė ryšius su Gruzijos valdžios institucijomis.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Laikydamosi Finansinio reglamento reikalavimų Europos Komisijos tarnybos atliko Gruzijos finansinių ir administracinių procedūrų vertinimą, kad patikrintų, ar yra pakankamai garantijų, jog įdiegtos tinkamos paramos, įskaitant makrofinansinę, programos valdymo procedūros. Per šio veiklos vertinimo tikslais konsultacinės bendrovės vykdytą misiją nustatyti preliminarūs

faktai buvo gauti 2017 m. rugsėjo mėn. Jie rodo, kad šiuo metu Gruzijos administracinės ir finansinės procedūros yra tinkamos naujai makrofinansinės paramos operacijai valdyti, nors tebėra tam tikrų trūkumų. Galutinės ataskaitos apie šį veiklos vertinimą projektą numatoma gauti 2017 m. lapkričio mėn. Šios srities pokyčiai ir toliau bus atidžiai stebimi, pavyzdžiui, juos aptariant reguliariose viešųjų finansų valdymo reformų pažangos ataskaitose, kurias rengs ES delegacija Tbilisyje.

- **Poveikio vertinimas**

ES makrofinansinė parama yra išskirtinė skubi priemonė, skirta dideliems mokėjimų balanso sunkumams trečiojoje šalyje įveikti. Todėl šiam makrofinansinės paramos pasiūlymui netaikomas reikalavimas atlikti poveikio vertinimą pagal Komisijos geresnio reglamentavimo gaires (SWD(2015) 111 *final*).

Kalbant bendriau, Komisijos pasiūlymai dėl makrofinansinės paramos grindžiami patirtimi, įgyta atliekant anksčiau ES kaimynystėje vykdytų operacijų *ex post* vertinimus. Naujoji makrofinansinė parama ir su ja susijusi ekonominio koregavimo ir reformų programa padės Gruzijai sumažinti trumpalaikius finansavimo poreikius ir imtis politikos priemonių, skirtų tvirtesniai mokėjimų balansui ir didesniai fiskaliniam tvarumui pasiekti vidutinės trukmės laikotarpiu ir tvariam augimui skatinti, taip papildant programą, dėl kurios susitarta su TVF. Nustačius šias politines sąlygas, turėtų būti ištaisyti tam tikri jau seniai Gruzijos ekonomikoje ir jos valdymo sistemoje susidarę trūkumai. Iš esmės galėtų būti reikalaujama vykdyti reformas, skirtas socialinės apsaugos sistemai ir viešųjų finansų valdymui stiprinti, investavimo aplinkai gerinti ir IVLPE įgyvendinimui skatinti.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Numatoma parama bus teikiama paskolų ir dotacijų pavidalu. Paskolos dalis bus finansuojama Komisijai ES vardu vykdant skolinimosi operaciją. Paramos teikiant paskolą poveikis biudžetui bus toks, kad ES išorės veikslių garantijų fondui bus atidedami asignavimai iš biudžeto eilutės 01 03 06 („Garantijų fondo atidėjiniai“), kurie sudarys 9 % išmokamų sumų. Darant prielaidą, kad dvi paskolos dalys (pirmoji – 15 mln. EUR, antroji – 20 mln. EUR) bus išmokėtos 2018 m., pagal Garantijų fondo mechanizmo taisykles atidėjiniai bus įtraukti į 2020 m. biudžetą (3,15 mln. EUR suma).

Dotacija (iš viso 10 mln. EUR, t. y. dvi dalys po 5 mln. EUR) bus finansuojama iš 2018 m. biudžeto eilutės 01 03 02 („Makrofinansinė parama“) įsipareigojimų asignavimų, o mokėjimai taip pat bus atliekami 2018 m.⁴

Remdamasi dabartinėmis biudžeto eilučių 01 03 02 ir 01 03 06 asignavimų naudojimo prognozėmis Komisija mano, kad siūlomos Gruzijai skirtos MFP operacijos poveikis biudžetui gali būti priimtinas.

⁴ Kaip jau nurodyta, priklausomai nuo teisėkūros proceso, o vėliau nuo MFP operacijos įgyvendinimo tempo, siūloma parama gali būti išmokėta 2018 m. arba dalimis 2018 ir 2019 m.

5. KITI ELEMENTAI

- **Peržiūros, persvarstymo, laikino galiojimo sąlyga**

Pasiūlyme numatyta laikino galiojimo sąlyga. Siūloma makrofinansinė parama būtų teikiama dvejus su puse metų nuo pirmosios dienos po susitarimo memorandumo įsigaliojimo.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

toliau teikti makrofinansinę paramą Gruzijai

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą⁵,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁶,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos (toliau – Sąjunga) ir Gruzijos santykiai toliau plėtojami Europos kaimynystės politikos (EKP) ir Rytų partnerystės pagrindu. 2009 m. Gruzijai tapus ES rytų partnere, vyko derybos dėl ES ir Gruzijos asociacijos susitarimo. Šis susitarimas, kuriame numatyta laipsniškai sukurti išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę (IVLPE), buvo pasirašytas 2014 m. birželio mėn., o įsigaliojo 2016 m. liepos 1 d.;
- (2) 2016 m. Gruzijos išorės aplinka tebebuvo prasta, dėl to, sumažėjus eksportui ir emigrantų perlaidoms, BVP augo palyginti silpnai. Nors tikimasi, kad ekonomikos augimas regione ir pasaulyje 2017 m. paspartės, jis vis dar priklausys nuo neigiamos rizikos;
- (3) Gruzijos biudžeto deficitas išlieka didelis, o jos valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis didėja. Dėl labai didelio einamosios sąskaitos deficito ir didelės išorės skolos Gruzijos mokėjimų balanso būklė taip pat išlieka pažeidžiama. Gruzijos užsienio valiutos atsargos buvo stabilios absoliučiąja verte, tačiau kylant atsargų poreikiui jos sumažėjo ir nesiekia lygio, kurį Tarptautinis valiutos fondas (TVF) laiko pakankamu. Gruzija taip pat toliau prisitaiko prie IVLPE su Sąjunga reikalavimų;
- (4) todėl Gruzijos valdžios institucijos ir TVF 2017 m. balandžio mėn. susitarė dėl 285,3 mln. USD vertės trejų metų (2017–2020 m.) išplėstinės fondo priemonės (IFP). 2017 m. balandžio 12 d. susitarimą patvirtino TVF vykdomoji valdyba. IFP susitarimo tikslas yra remti ekonominių reformų programą, kuri padės Gruzijai sumažinti ekonominius sunkumus, ir skatinti spartesnę ir įtraukesnę ekonomikos augimą;

⁵ OLC [...], [...], p. [...].

⁶ m. ... d. Europos Parlamento pozicija ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

- (5) atsižvelgdamos į likusius Gruzijos išorės finansavimo poreikius, 2017 m. birželio mėn. Gruzijos valdžios institucijos paprašė Sąjungos papildomos makrofinansinės paramos;
- (6) nuo 2008 m. rugpjūčio mėn. karinio konflikto su Rusija Gruzija pasinaudojo dviem MFP operacijomis, dėl kurių 2008 m. spalio mėn. Sąjunga prisiėmė įsipareigojimus tarptautinėje paramos teikėjų konferencijoje Briuselyje. Pirmoji iš šių operacijų (visa 46 mln. EUR suma suteikta dotacijų pavidalu) buvo įvykdyta 2009–2010 m., o antroji (taip pat 46 mln. EUR, pusė sumos dotacijų, kita pusė – paskolų pavidalu) – 2015–2017 m. Sąjunga taip pat skyrė Gruzijai apie 610–746 mln. EUR dydžio paramą pagal Europos kaimynystės priemonę (EKP) 2014–2020 m. laikotarpiui, įskaitant paramą biudžetui ir techninę paramą. Be to, Gruzija naudojasi Kaimynystės investicine priemone (KIP), pagal kurią 2008–2017 m. laikotarpiu projektams Gruzijoje skirta apie 86 mln. EUR;
- (7) kadangi Gruzijai taikoma EKP, šalis turėtų būti laikoma atitinkančia Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo reikalavimus;
- (8) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti išskirtinė finansinė nesusietos ir netikslinės paramos mokėjimų balansui koreguoti priemonė, kuria siekiama patenkinti neatidėliotinus paramos gavėjo išorės finansavimo poreikius ir kuri turėtų padėti įgyvendinti politikos programą, apimančią griežtas skubias koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, skirtas mokėjimų balanso būklei gerinti artimiausiu metu;
- (9) kadangi nepaisant TVF ir kitų daugiašalių įstaigų suteiktų lėšų tebėra likęs didelis Gruzijos mokėjimų balanso išorės finansavimo trūkumas, Sąjungos makrofinansinė parama, kuri turi būti teikiama šaliai šiomis išskirtinėmis aplinkybėmis, laikoma tinkamu atsaku į jos prašymą padėti stabilizuoti ekonomiką, kartu įgyvendinant TVF programą. Sąjungos makrofinansinė parama padėtų Gruzijai stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti struktūrinių reformų darbotvarkę, taip papildant išteklius, gaunamus pagal finansinį susitarimą su TVF;
- (10) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti siekiama padėti Gruzijai atkurti tvarią išorės finansavimo padėtį ir tokiu būdu remti jos ekonominę ir socialinę vystymąsi;
- (11) Sąjungos makrofinansinės paramos suma nustatoma remiantis visapusišku Gruzijos likusių išorės finansavimo poreikių kiekybiniu įvertinimu ir atsižvelgiant į jos pajėgumą finansuoti iš savo išteklių, visų pirma naudojant turimas tarptautines atsargas. Sąjungos makrofinansinė parama turėtų papildyti TVF ir Pasaulio banko programas ir teikiamus išteklius. Paramos suma nustatoma taip pat atsižvelgiant į numatomus finansinius dvišalių ir daugiašalių paramos teikėjų įnašus ir poreikį užtikrinti sąžiningą Sąjungos ir kitų paramos teikėjų dalijimąsi našta, taip pat į Gruzijoje jau įgyvendinamas kitas Sąjungos išorės finansavimo priemones ir į pridėtinę bendro Sąjungos dalyvavimo vertę;
- (12) atsižvelgiant į Gruzijos likusius išorės finansavimo poreikius, pagal vienam gyventojui tenkančias pajamas ir skurdo rodiklius vertinamą ekonominio ir socialinio išsivystymo lygį, taip pat į jos išsiskolinimo lygį, dalis paramos turėtų būti suteikta dotacijų pavidalu;
- (13) Komisija turėtų užtikrinti, kad Sąjungos makrofinansinė parama teisiškai ir iš esmės atitiktų pagrindinius principus, tikslus ir įvairiose išorės veiksmų srityse patvirtintas priemones bei kitą susijusią Sąjungos politiką;

- (14) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų padėti Sąjungai vykdyti išorės politiką dėl Gruzijos. Komisijos tarnybos ir Europos išorės veikslių tarnyba turėtų glaudžiai bendradarbiauti visą makrofinansinės paramos operacijos vykdymo laikotarpį, siekdamas koordinuoti Sąjungos išorės politiką ir užtikrinti jos nuoseklumą;
- (15) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų padėti Gruzijai vykdyti įsipareigojimą laikytis bendrų su Sąjunga vertybių, įskaitant demokratijos, teisinės valstybės, gero valdymo, žmogaus teisių paisymo, darnaus vystymosi, skurdo mažinimo ir atviros, taisyklėmis grindžiamos ir sąžiningos prekybos principus;
- (16) išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga turėtų būti ta, kad Gruzija paisytų veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, užtikrintą teisinę valstybę ir gerbtų žmogaus teises. Be to, konkretūs Sąjungos makrofinansinės paramos tikslai turėtų būti: didinti Gruzijos viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę ir skatinti struktūrines reformas, skirtas tvariam ir integraciniam augimui, darbo vietų kūrimui ir fiskaliniam konsolidavimui remti. Komisija ir Europos išorės veikslių tarnyba turėtų nuolat stebėti, kaip vykdomos išankstinės sąlygos ir kaip siekiama tų tikslų;
- (17) siekdama užtikrinti, kad su Sąjungos makrofinansine parama susiję finansiniai jos interesai būtų apsaugoti veiksmingai, Gruzija turėtų imtis tinkamų priemonių, susijusių su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su šia parama siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais. Be to, turėtų būti parengtos nuostatos, pagal kurias Komisija atliktų patikrinimus, o Audito Rūmai – auditus;
- (18) Sąjungos makrofinansinės paramos teikimas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos (kaip biudžeto valdymo institucijų) įgaliojimams;
- (19) dotacijų pavidalu teikiamos makrofinansinės paramos sumos ir makrofinansinei paramai paskolų pavidalu teikti reikalingos atidėjinių sumos turėtų derėti su daugiametėje finansinėje programoje numatytais biudžeto asignavimais;
- (20) Sąjungos makrofinansinę paramą turėtų valdyti Komisija. Siekdama užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų stebėti, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, Komisija turėtų juos reguliariai informuoti apie su parama susijusius pokyčius ir pateikti jiems atitinkamus dokumentus;
- (21) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁷;
- (22) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti teikiama atsižvelgiant į ekonominės politikos sąlygas, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas ir veiksmingumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai dėl tokių sąlygų derėtis su Gruzijos valdžios institucijomis, prižiūrint valstybių narių atstovų komitetui, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Pagal tą reglamentą patariamoji procedūra paprastai turėtų būti taikoma visais atvejais, išskyrus tuos, kurie numatyti tame reglamente. Atsižvelgiant į galimą

⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

didelį paramos, kurios suma didesnė nei 90 mln. EUR, poveikį tikslinga, kad tą ribą viršijančioms operacijoms būtų taikoma nagrinėjimo procedūra. Atsižvelgiant į Sąjungos makrofinansinės paramos Gruzijai sumą, priimant susitarimo memorandumą ir atliekant bet kurią paramos sumažinimą, jos teikimo sustabdymą ar jos atšaukimą turėtų būti taikoma patariamoji procedūra,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama padėti Gruzijai stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti esminių reformų darbotvarkę Sąjunga jai suteikia 45 mln. EUR sumos neviršijančią makrofinansinę paramą (toliau – Sąjungos makrofinansinė parama). Iš tos didžiausios sumos iki 35 mln. EUR suteikiama paskolų, o iki 10 mln. EUR – dotacijų pavidalu. Sąjungos makrofinansinė parama suteikiama Europos Parlamentui ir Tarybai patvirtinus Sąjungos atitinkamų metų biudžetą. Šia parama prisidedama prie TVF programoje nurodytų Gruzijos mokėjimų balanso poreikių tenkinimo.

2. Siekiant finansuoti paskolos pavidalu teikiamą Sąjungos makrofinansinės paramos dalį, Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų ir jas perskolinti Gruzijai. Vidutinis paskolų grąžinimo terminas – ne ilgesnis kaip 15 metų.

3. Sąjungos makrofinansinės paramos teikimą administruoja Komisija, laikydamasi Tarptautinio valiutos fondo (TVF) ir Gruzijos sudarytų susitarimų ar susitarimų memorandumų ir svarbiausių ekonominių reformų principų ir tikslų, išdėstytų ES ir Gruzijos asociacijos susitarime (įskaitant IVLPE), dėl kurio susitarta pagal Europos kaimynystės politiką (EKP).

Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pokyčius, susijusius su Sąjungos makrofinansine parama, įskaitant jos išmokas, ir tinkamu metu pateikia toms institucijoms atitinkamus dokumentus.

4. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama dvejus su puse metų nuo pirmos dienos po 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo memorandumo įsigaliojimo.

5. Jei Sąjungos makrofinansinės paramos mokėjimo laikotarpiu Gruzijos finansavimo poreikiai gerokai sumažėja, palyginti su pirminiais skaičiavimais, Komisija, laikydamasi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros, sumažina paramos sumą, laikinai sustabdo arba nutraukia jos teikimą.

2 straipsnis

1. Išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga yra ta, kad Gruzija turi paisyti veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, užtikrinti teisinę valstybę ir gerbti žmogaus teises.

2. Komisija ir Europos išorės veiksmy tarnyba stebi, kaip šios išankstinės sąlygos laikomasi visu Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES⁸.

3 straipsnis

1. Laikydamosi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, Komisija susitaria su Gruzijos valdžios institucijomis dėl Sąjungos makrofinansinei paramai taikytinų aiškiai apibrėžtų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, daugiausia dėmesio skirdama struktūrinėms reformoms ir patikimiems viešiesiems finansams, kurios turi būti išdėstytos susitarimo memorandume (toliau – susitarimo memorandumas), į kurį įtraukiamas tų sąlygų įgyvendinimo tvarkaraštis. Susitarimo memorandume nustatytos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos derinamos su 1 straipsnio 3 dalyje nurodytais susitarimais ar susitarimų memorandumais, įskaitant makroekonominio koregavimo ir struktūrinių reformų programas, kurias TVF remiant įgyvendina Gruzija.

2. 1 dalyje nurodytomis sąlygomis visų pirma siekiama didinti Gruzijos viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę, be kita ko, naudojant Sąjungos makrofinansinę paramą. Rengiant politikos priemones taip pat deramai atsižvelgiama į pažangą, daromą abiem pusėms atveriant rinką, plėtojant taisyklėmis grindžiamą sąžiningą prekybą ir įgyvendinant kitus Sąjungos išorės politikos prioritetus. Komisija reguliariai stebi pažangą, daromą siekiant tų tikslų.

3. Išsamios finansinės Sąjungos makrofinansinės paramos sąlygos nustatomos susitarime dėl paskolos ir susitarime dėl dotacijos, kuriuos turi sudaryti Komisija ir Gruzijos valdžios institucijos.

4. Komisija reguliariai tikrina, ar tebėra laikomasi 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant, be kita ko, tai, ar Gruzijos ekonominė politika atitinka Sąjungos makrofinansinės paramos tikslus. Atlikdama tikrinimą Komisija glaudžiai koordinuoja veiksmus su TVF ir Pasaulio banku, o prireikus – su Europos Parlamentu ir Taryba.

4 straipsnis

1. Jei laikomasi 3 dalyje nurodytų sąlygų, Komisija Sąjungos makrofinansinę paramą teikia dviem dalimis, kurių kiekvieną sudaro paskola ir dotacija. Kiekvienos dalies dydis nustatomas 3 straipsnyje nurodytame susitarimo memorandume.

2. Paskolų pavidalu teikiamos Sąjungos makrofinansinės paramos sumos prireikus nustatomos laikantis Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 480/2009⁹.

3. Sprendimą dėl dalių mokėjimo Komisija priima atsižvelgdama į tai, ar įvykdytos visos šios sąlygos:

(a) 2 straipsnyje nustatyta išankstinė sąlyga;

⁸ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

⁹ 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, įsteigiantis Išorės veiksmų garantijų fondą (OL L 145, 2009 6 10, p. 10).

- (b) sėkmingas tęstinis politikos programos, kuri apima griežtas koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, įgyvendinimas laikantis TVF neprevencinio susitarimo dėl kredito suteikimo; taip pat
- (c) sėkmingas susitarimo memorandume sutartų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų vykdymas.

Antroji dalis iš esmės išmokama ne anksčiau kaip praėjus trims mėnesiams po pirmosios dalies išmokėjimo.

4. Jei 3 dalyje nurodytos sąlygos neįvykdomos, Komisija laikinai sustabdo arba nutraukia Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimą. Tokiais atvejais Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie laikino sustabdymo ar nutraukimo priežastis.

5. Sąjungos makrofinansinė parama išmokama Gruzijos nacionaliniam bankui. Jei laikomasi nuostatų, dėl kurių turi būti susitarta susitarimo memorandume, įskaitant likusių biudžeto finansavimo poreikių patvirtinimą, Sąjungos lėšos gali būti pervedamos Gruzijos finansų ministerijai, kuri yra galutinis paramos gavėjas.

5 straipsnis

1. Su paskolos pavidalu teikiamos Sąjungos makrofinansinės paramos dalimi susijusios skolinimosi ir skolinimo operacijos atliekamos eurais taikant tą pačią lėšų įskaitymo datą, dėl tų operacijų Sąjungai nereikia spręsti su terminų pasikeitimu susijusių klausimų ir ji nepatiria jokios valiutų kurso arba palūkanų normos rizikos ar kokios nors kitos komercinės rizikos.

2. Jei aplinkybės palankios ir to prašo Gruzija, Komisija gali imtis būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad paskolos terminai ir sąlygos būtų papildyti išankstinio grąžinimo sąlyga, atitinkančia atitinkamą skolinimosi operacijų terminų ir sąlygų nuostatą.

3. Jei aplinkybės palankios sumažinti paskolos palūkanų normą ir to prašo Gruzija, Komisija gali nuspręsti refinansuoti visas jos iš pradžių pasiskolintas lėšas ar jų dalį arba restruktūrizuoti atitinkamas finansines sąlygas. Refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos atliekamos laikantis 1 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, ir dėl jų neturi būti pratęstas susijusių pasiskolintų lėšų grąžinimo terminas arba padidėti refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos dieną likusi mokėtina pagrindinė suma.

4. Visas Sąjungos patirtas išlaidas, kurios susijusios su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, padengia Gruzija.

5. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie 2 ir 3 dalyse nurodytų operacijų pokyčius.

6 straipsnis

1. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012¹⁰ ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1268/2012¹¹.
2. Įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą taikomas tiesioginis valdymas.
3. Paskolos susitarime ir dotacijos susitarime, dėl kurių turi būti susitarta su Gruzijos valdžios institucijomis, pateikiamos nuostatos, kuriomis:
 - (d) užtikrinama, kad Gruzija reguliariai tikrintų, ar iš Sąjungos biudžeto suteiktas finansavimas panaudotas tinkamai, imtųsi reikiamų pažeidimų ir sukčiavimo prevencijos priemonių ir prireikus imtųsi teisinių veiksmų neteisėtai pasisavintoms lėšoms, suteiktoms pagal šį sprendimą, išieškoti;
 - (e) užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga, visų pirma numatant konkrečias priemones, skirtas sukčiavimo, korupcijos ir kitų pažeidimų, darančių poveikį Sąjungos makrofinansinei paramai, prevencijai ir kovai su jais, pagal Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95¹², Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2185/96¹³ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁴;
 - (f) Komisijai, įskaitant Europos kovos su sukčiavimu tarnybą, arba jos atstovams aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje;
 - (g) Komisijai ir Audito Rūmams aiškiai suteikiami įgaliojimai Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu ir jam pasibaigus atlikti auditus, įskaitant dokumentų auditus ir auditus vietoje, pavyzdžiui, veiklos vertinimus;
 - (h) užtikrinama, kad nustačiusi, jog valdydama Sąjungos makrofinansinę paramą Gruzija sukčiavo, ėmėsi korupcinių veiksmų arba bet kokios kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios neteisėtos veiklos, Sąjunga turėtų teisę susigrąžinti paskolą ir (arba) visą dotaciją anksčiau laiko.

¹⁰ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

¹¹ 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių (OL L 362, 2012 12 31, p. 1).

¹² 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

¹³ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

¹⁴ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

4. Prieš teikdama Sąjungos makrofinansinę paramą Komisija atlieka veiklos vertinimus ir nustato, ar su tokia parama susiję Gruzijos finansiniai susitarimai, administracinės procedūros ir vidaus bei išorės kontrolės mechanizmai yra patikimi.

7 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

8 straipsnis

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Ataskaitoje:

- (i) išnagrinėjama pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą;
- (j) įvertinama Gruzijos ekonominė padėtis ir perspektyvos, taip pat pažanga, padaryta įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas politikos priemones;
- (k) nurodomas susitarimo memorandume nustatytų ekonominės politikos sąlygų, Gruzijos einamųjų ekonominių ir fiskalinių rezultatų ir Komisijos sprendimų išmokėti Sąjungos makrofinansinės paramos dalis ryšys.

2. Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 1 straipsnio 4 dalyje nurodyto paramos teikimo laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinami suteiktos Sąjungos makrofinansinės paramos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio į paramos tikslus mastas.

9 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomas poveikis išlaidoms*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo suteikti makrofinansinę paramą Gruzijai pasiūlymas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje¹⁵

Politikos sritis: 01 antraštinė dalis – Ekonomikos ir finansų reikalai

Veikla: 03 – Tarptautiniai ekonomikos ir finansų reikalai

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

X Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

1.4. Tikslai

1.4.1. *Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)*

„Naujas darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų postūmis: didinti gerovę už ES ribų“

Su Ekonomikos ir finansų reikalų GD susijusi veikla yra siejama su:

- (a) makrofinansinio stabilumo užtikrinimu ir augimą skatinančių reformų už ES ribų rėmimu, be kita ko, palaikant nuolatinį ekonominį dialogą su pagrindiniais partneriais ir teikiant makrofinansinę paramą; taip pat
- (b) plėtros proceso, ES kaimynystės politikos įgyvendinimo ir ES prioritetų kitose trečiosiose šalyse rėmimu vykdant ekonominę analizę ir atliekant politikos vertinimą ir teikiant konsultacijas.

1.4.2. *Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla*

Konkretus tikslas: „Didinti gerovę už ES ribų“

Atitinkama VGV / VGB veikla:

- (a) makrofinansinio stabilumo užtikrinimas ir augimą skatinančių reformų už ES ribų rėmimas, be kita ko, palaikant nuolatinį ekonominį dialogą su pagrindiniais partneriais ir teikiant makrofinansinę paramą; taip pat

¹⁵ VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

- (b) plėtros proceso, ES kaimynystės politikos įgyvendinimo ir ES prioritetų kitose trečiojoje šalyse rėmimas vykdant ekonominę analizę ir atliekant politikos vertinimą ir teikiant konsultacijas.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Siūlomą paramą sudaro ES paskola (iki 35 mln. EUR) ir dotacija (iki 10 mln. EUR) Gruzijai, skirtos tvaresnei mokėjimų balanso būklei užtikrinti. Parama, kuri bus išmokėta dviem dalimis, turėtų padėti šaliai įveikti patiriamus ekonominius sunkumus ir pagerinti mokėjimų balanso būklę. Ji taip pat skatins struktūrines reformas, skirtas tvariam ekonomikos augimui didinti, makroekonominiam pažeidžiamumui mažinti ir viešųjų finansų valdymui gerinti.

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Valdžios institucijų bus prašoma reguliariai pranešti Komisijos tarnyboms apie tam tikrus rodiklius, o prieš išmokant visas paramos dalis – pateikti išsamią ataskaitą apie tai, kaip laikomasi sutartų politikos sąlygų.

Prieš šią operaciją įvertinusios Gruzijos finansų srutus ir administracinių procedūrų taikymą, Komisijos tarnybos ir toliau stebės, kaip valdomi viešieji finansai. ES delegacija Gruzijoje taip pat reguliariai teiks ataskaitas paramos stebėsenai svarbiais klausimais. Komisijos tarnybos palaikys glaudžius ryšius su TVF ir Pasaulio banku, kad iš šių organizacijų pasisemtų patirties vykdant veiklą Gruzijoje.

Teisėkūros procedūra priimamo sprendimo pasiūlyme numatyta teikti metinę ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje įvertinamas šios operacijos įgyvendinimas. Nepriklausomas paramos *ex post* vertinimas bus atliktas per dvejus metus nuo įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Parama bus išmokėta su sąlyga, kad bus sėkmingai įgyvendinama Gruzijos ir TVF ekonominė programa, kurią 2017 m. balandžio 12 d. patvirtino TVF vykdomoji valdyba. Be to, Komisija susitaria su Gruzijos valdžios institucijomis dėl Susitarimo memorandume išvardytų konkrečių politikos sąlygų, kurios turi būti sėkmingai įvykdytos prieš Komisijai išmokant antrąją dalį.

1.5.2. *Papildoma ES dalyvavimo nauda*

Siūloma MFP padės Gruzijai įveikti prastos išorės aplinkos, kuri dėl sumažėjusio eksporto ir emigrantų perlaidų prisidėjo prie santykinai vangaus BVP augimo 2016 m., poveikį, taip pat sumažinti šalies mokėjimų balanso būklės pažeidžiamumą ir prisitaikyti prie IVLPE reikalavimų. Tokiu būdu siūloma MFP prisidės prie makroekonominio stabilumo užtikrinimo ir struktūrinių reformų vykdymo šalyje. Ji papildys tarptautinių finansų įstaigų bei kitų paramos teikėjų suteiktus išteklius ir kitas ES priemones ir taip prisidės prie bendro tarptautinių paramos teikėjų teikiamos finansinės paramos paketo veiksmingumo.

Siūloma programa taip pat sustiprins vyriausybės įsipareigojimą vykdyti reformas ir jos siekį palaikyti glaudesnius ryšius su ES. Šio tikslo bus siekiama bus pasiekta, be kita ko, tinkamai laikantis paramos išmokėjimo sąlygų. Žvelgiant plačiau, tai bus ženklas kitoms regiono šalims, kad ekonominiu sunkmečiu ES ir toliau remia šalis, iš tiesų pradedančias eiti politinių reformų keliu.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Nuo 2004 m. buvo atlikta daugiau kaip penkiolika makrofinansinės paramos operacijų *ex post* vertinimų. Vertinimuose daroma išvada, kad makrofinansinės paramos operacijomis prisidedama (nors kartais nedaug ir netiesiogiai) prie didesnio paramą gaunančios šalies išorės tvarumo, makroekonominio stabilumo ir struktūrinių reformų vykdymo pažangos. Daugeliu atvejų makrofinansinės paramos operacijos darė teigiamą poveikį paramą gaunančios šalies mokėjimų balansui ir padėjo sušvelninti jos biudžeto suvaržymus. Jos taip pat lėmė šiek tiek didesnę ekonomikos augimą.

1.5.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

ES yra didžiausia paramos Gruzijai teikėja. 2007–2013 m. pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (EKPP) Gruzijai įsipareigota skirti iš viso 452 mln. EUR ES paramos. 2014–2020 m. laikotarpiu ES parama Gruzijai pagal Europos kaimynystės priemonę (EKP) gali svyruoti – mažiausia skiriama suma gali būti 610 mln. EUR, didžiausia – 746 mln. EUR. Šias lėšas papildo finansavimas pagal kitas ES priemones, pvz., Kaimynystės investicinę priemonę (KIP). Gruzija dalyvauja ne tik dvišalio bendradarbiavimo, bet ir įvairiose regioninėse programose, daugiausia vykdomose transporto, energetikos ir aplinkos srityse. Be to, Gruzija dalyvauja visoms Europos kaimynystės priemonėje dalyvaujančioms šalims skirtose iniciatyvose, kaip antai „Erasmus+“, TAIEX ir SIGMA. Gruzija atitinka reikalavimus gauti paramą ne tik pagal EKP, bet ir pagal kitas temines ES priemones bei programas: Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę (EDŽTRP); priemonę, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (IcSP); pilietinės visuomenės organizacijos ir vietos valdžios institucijoms skirtas programas; žmogaus socialinės raidos, migracijos ir prieglobsčio srities programas. Nuo 2010 m. Europos investicijų bankas taip pat suteikė paskolų už 1 267 mln. EUR.

Palyginti su kitomis ES priemonėmis, svarbiausia pridėtinė MFP vertė būtų tai, kad ji padėtų kurti stabilią makroekonominę sistemą, be kita ko, skatinant užtikrinti tvarią mokėjimų balanso ir biudžeto būklę, ir tinkamą struktūrinių reformų pagrindą. Makrofinansinė parama nėra skirta šalių gavėjų ilgalaikiam ekonominiam ir socialiniam vystymuisi reguliariai finansiškai remti. MFP nutraukiama iš karto, kai tik atkuriamas šalies išorės finansinės padėties tvarumas. Vėliau turėtų būti reguliariai įgyvendinamos ES bendradarbiavimo paramos priemonės.

MFP taip pat skirta papildyti tarptautinių finansų institucijų vykdomas operacijas, visų pirma koregavimo ir reformų programą, remiamą pagal TVF išplėstinę fondo priemonę, ir Pasaulio banko pagal vystymosi politiką suteiktas paskolas.

1.6. **Trukmė ir finansinis poveikis**

X Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**.

X Pasiūlymas (iniciatyva) galioja dvejus su puse metų nuo susitarimo memorandumo įsigaliojimo, kaip nustatyta Sprendimo 1 straipsnio 4 dalyje.

X Finansinis poveikis turėtų pasireikšti 2017–2020 m.

1.7. Numatytas (-i) valdymo metodas (-ai)¹⁶

X **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Ši parama yra makroekonominio pobūdžio, o jos struktūra suderinama su TVF remiama ekonomine programa. Komisijos tarnybos vykdys stebėseną remdamosi TVF programos ir konkrečių reformų priemonių, dėl kurių su Gruzijos valdžios institucijomis susitarta susitarimo memorandume, įgyvendinimo pažanga (taip pat žr. 1.4.4 punktą).

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Su siūloma makrofinansinės paramos operacija susijusi pasitikėjimo, strateginė ir politinė rizika.

Kyla rizika, kad makrofinansinė parama gali būti naudojama nesąžiningai. Kadangi MFP nėra skirta konkrečioms Gruzijos išlaidoms, ši rizika yra susijusi su tokiais veiksniais, kaip Centrinio banko ir Finansų ministerijos bendros kokybės valdymo sistemos ir pakankamas vidaus ir išorės audito pajėgumas.

Kita rizika kyla dėl to, kad Gruzijai gali nepavykti įvykdyti finansinių įsipareigojimų ES, susijusių su siūlomomis MFP paskolomis (įsipareigojimų neįvykdymo arba kredito rizika), pavyzdžiui, gerokai pablogėjus šalies mokėjimų balansui ir fiskalinei būklei.

Dar viena svarbi operacijai kylanti rizika susijusi su regiono geopolitine situacija, visu pirma, dėl vis dar sudėtingų Gruzijos santykių su Rusija ir atsiskyrusiais Abchazijos ir Pietų Osetijos regionais. Šios regiono geopolitinės situacijos pablogėjimas galėtų turėti neigiamo poveikio Gruzijos makroekonominiam stabilumui ir taip pakenkti TVF programos įgyvendinimui ir siūlomos MFP išmokėjimui ir (arba) grąžinimui.

Galiausiai, Gruzijos ekonomika patiria platesnio pobūdžio riziką dėl neaiškių regioninių ir pasaulinių ekonomikos perspektyvų. Tikimasi, kad 2017 m. regiono ir pasaulio ekonomika pradės augti, tačiau augimas išliks vangus ir priklausys nuo neigiamos protekcionizmo, nestabilių finansų rinkų ir galimo tolesnio JAV dolerio nuvertėjimo rizikos. Jei ši rizika pasitvirtintų, ekonomikos augimas Gruzijoje būtų lėtesnis, o tai, kartu su vis dar didele nelygybe ir santykinai silpna socialinės apsaugos sistema, galėtų apsunkinti biudžetą ir sumažinti šalies paramą struktūrinėms reformoms.

¹⁶ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos portale „Europa“ adresu http://ec.europa.eu/budget/explained/management/managt_who/who_en.cfm.

2.2.2. *Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)*

Makrofinansinei paramai bus taikomos tikrinimo, kontrolės ir audito procedūros, už kurias bus atsakinga Komisija, taip pat Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Europos Audito Rūmai.

2.2.3. *Kontrolės priemonių taikymo išlaidos ir nauda ir galimas nesilaikymo lygis*

Pagrindinės Komisijos išlaidos, susijusios su tikrinimo ir kontrolės metodais, aprašytos 3.2.1 punkto lentelėje. Be to, yra Europos Audito Rūmų ir galimų OLAF intervencijų išlaidų. 2017 m. Komisijos tarnybų, padedant išorės konsultantams, atliktas Gruzijos finansinių ir administracinių procedūrų vertinimas padeda įvertinti nesąžiningo lėšų panaudojimo riziką ir duoda papildomos naudos, nes suteikia naudingos informacijos apie reikalingas viešųjų finansų valdymo srities reformas, į kurias gali būti vėliau atsižvelgta nustatant politines operacijos sąlygas. Kalbant apie tikėtiną reikalavimų nesilaikymo lygį, remiantis makrofinansinės paramos priemonės naudojimo patirtimi nuo jos sukūrimo tokia rizika (paskolos negrąžinimo ar nesąžiningo lėšų panaudojimo) laikoma nedidele.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Siekiant sumažinti sukčiavimo riziką, bus imtasi kelių priemonių.

Visų pirma, į paskolos susitarimą ir dotacijos susitarimą bus įtrauktos nuostatos dėl inspektavimo, sukčiavimo prevencijos, auditų ir lėšų susigrąžinimo sukčiavimo arba korupcijos atvejais. Be to, parama būtų išmokėta į specialią sąskaitą Gruzijos nacionaliniame banke.

Komisijos tarnybos su išorės konsultantų pagalba taip pat baigia rengti Gruzijos finansinių ir administracinių procedūrų, susijusių su šios rūšies parama, patikimumo vertinimą. Preliminarūs konsultantų nustatyti faktai (gauti 2017 m. rugsėjo mėn.) rodo, kad šiuo metu Gruzijos administracinės ir finansinės procedūros yra tinkamos naujai makrofinansinės paramos operacijai valdyti, nors tebėra tam tikrų trūkumų.

Galiausiai, paramai bus taikomos tikrinimo, kontrolės ir audito procedūros, už kurias bus atsakinga Komisija, taip pat Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Europos Audito Rūmai.

3. **NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS**

3.1. **Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)**

- Dabartinės biudžeto eilutės

01 03 02 – Makrofinansinė parama

01 03 06 – Garantijų fondo atidėjiniai

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Aprašymas.....]	DA / NDA (17)	ELPA šalių ¹⁸	Šalių kandidačių ¹⁹	Trečiųjų šalių	Pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
4	01 03 02 Makrofinansinė parama	DA	NE	NE	NE	NE
4	01 03 06 Garantijų fondo atidėjiniai	NDA	NE	NE	NE	NE

Išorės veikslių garantijų fondui pagal jo steigimo reglamentą²⁰ turi būti atidėti asignavimai iš biudžeto eilutės 01 03 06 („Garantijų fondo atidėjiniai“), siekiantys 9 % visų neįvykdytų įsipareigojimų. Atidėjinių suma apskaičiuojama n metų pradžioje, iš planuojamos sumos atėmus Fondo grynojo turto vertę n – 1 metų pabaigoje. Ši atidėjinių suma n metais įrašoma į n + 1 metų biudžeto projektą, o n + 1 metų pradžioje visa ši suma viena operacija pervedama iš biudžeto eilutės „Garantijų fondo atidėjiniai“ (biudžeto eilutė 01 03 06). Todėl apskaičiuojant Fondo atidėjinių sumą 9 % (t. y. daugiausia 3,15 mln. EUR) visos faktiškai išmokėtos sumos bus įskaičiuota į planuojamą n – 1 metų pabaigos sumą.

Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės (netaikoma).

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomas poveikis išlaidoms

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija –

4

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

GD: Ekonomikos ir finansų reikalų			2017 metai 21	2018 metai	2019 metai	2020 metai	2021 metai	IŠ VISO
•Veiklos asignavimai								
Biudžeto eilutė 01 03 02 „Makrofinansinė parama“	Įsipareigojimai	(1)		10				10
	Mokėjimai	(2)		10				10

¹⁷ DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

¹⁸ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

¹⁹ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

²⁰ 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, įsteigiantis Išorės veikslių garantijų fondą, OL L 145, 2009 6 10, p. 10.

²¹ Pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

Biudžeto eilutė 01 03 06 „Garantijų fondo atidėjiniai“	Įsipareigojimai	(1a)				3,15		3,15
	Mokėjimai	(2a)				3,15		3,15
Veiklos vertinimas ir <i>ex post</i> vertinimas								
Biudžeto eilutė 01 03 02 „Makrofinansinė parama“	Įsipareigojimai	(3)	0,07			0,15		0,22
	Mokėjimai	(3a)	0,07				0,15	0,22
IŠ VISO asignavimų Ekonomikos ir finansų reikalų GD	Įsipareigojimai	(4) = 1 + 1a + 3	0,07	10		3,3		13,37
	Mokėjimai	(5) = 2 + 2 a + 3 +3	0,07	10		3,15	0,15	13,37

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	= 4	0,07	10		3,3		13,37
	Mokėjimai	= 5	0,07	10		3,15	0,15	13,37

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija		5	„Administracinės išlaidos“					IŠ VISO
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	2021 metai	
GD: Ekonomikos ir finansų reikalų								
• Žmogiškieji ištekliai			0,041	0,058	0,006	0,010	0,010	0,125
• Kitos administracinės išlaidos			0,010	0,020				0,030
IŠ VISO Ekonomikos ir finansų reikalų GD	Asignavimai		0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)		0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS			2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	2021 metai	IŠ VISO
			Įsipareigojimai	0,121	10,078	0,006	3,310	0,010
Mokėjimai	0,121	10,078	0,006	3,16	0,16	13,525		

3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus		2017 metai		2018 metai		2019 metai		2020 metai		2021 metai		IŠ VISO	
		Rūšis ²²	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius
1 KONKRETUS TIKSLAS ²³													
– 1 rezultatas	Dotacijų išmokėjimas			2	10							2	10
– 2 rezultatas	Garantijų fondo atidėjiniai							1	3,15			1	3,15
– 3 rezultatas	Veiklos vertinimas	1	0,07										0,07
– 4 rezultatas	<i>Ex post</i> vertinimas							1	0,15			1	0,15
1 konkretaus tikslo tarpinė suma				2	10			2	3,3			5	13,37

²² Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

²³ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“

IŠ VISO SĄNAUDŲ			2	10			2	3,3			5	13,37
-----------------	--	--	---	----	--	--	---	-----	--	--	---	-------

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2017 metai	2018 ²⁴ metai	2019 metai	2020 metai	2021 met ai	IŠ VISO
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA						
Žmogiškieji ištekliai	0,041	0,058	0,006	0,010	0,010	0,125
Kitos administracinės išlaidos	0,010	0,020				0,030
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155
Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ²⁵						
Žmogiškieji ištekliai						
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos						
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ						

IŠ VISO	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155
----------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Administracinių asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

²⁴ Pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

²⁵ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	2021 metai		
•Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
01 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	0,30	0,42	0,04	0,07	0,07		
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
•Išorės darbuotojai (etatų vienetais FTE)²⁶							
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)							
XX 01 04 yy ²⁷	– būstinėje						
	– delegacijose						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO	0,30	0,42	0,04	0,07	0,07		

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Reikalingų darbuotojų išlaidos apskaičiuojamos AD5–AD12 kategorijos pareigūno 30 % metinių išlaidų pagrindu.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	<p>Skyrių vadovų užduotys: prižiūrėti ir valdyti veiklą, derėtis dėl susitarimo memorandumo, vadovauti misijoms ir vertinti pažangą sąlygų vykdymo srityje.</p> <p>Darbuotojų užduotys: rengti susitarimo memorandumą, palaikyti ryšius su valdžios institucijomis ir TFI, palaikyti ryšius su išorės ekspertais</p>
--------------------------------------	--

²⁶ CA – sutartininkas („Contract Agent“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“). INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“).

²⁷ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

	dėl veiklos vertinimo ir <i>ex post</i> vertinimo, vykti į tikrinimo komandiruotes, rengti Komisijos tarnybų ataskaitas ir Komisijos procedūras, susijusias su paramos administravimu.
Išorės darbuotojai	netaikoma

3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

- X Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

- X Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- X Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.